

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-466/18-C

Název	Základní škola Soběslav, Komenského 20
Sídlo	Komenského 20/22, 392 01 Soběslav I
E-mail	zastupce@zssobeslav.cz
IČ	00582786
Identifikátor	600064603
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jan Holas, ředitel školy
Zřizovatel	město Soběslav
Místo inspekční činnosti	Komenského 20/22, 392 01 Soběslav I Školní náměstí 56, 392 01 Soběslav III
Termín inspekční činnosti	21. 5. 2018 – 24. 5. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů. Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy. Získávání informací o vzdělávání žáků v oblasti společného vzdělávání (se zaměřením na práci asistenta pedagoga a na další podpůrná opatření).

Charakteristika

Základní škola Soběslav, Komenského 20 (dále škola) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Škola sídlí v historické budově v centru města, školní jídelna je situována v těsné blízkosti školy. Základní škola je plně organizovaná. V 19 třídách se k termínu inspekce vzdělávalo 441 žáků, cca 30 % žáků dojíždí z okolních obcí. Školní družina má v sedmi odděleních zapsáno 200 účastníků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy byl jmenován do funkce v roce 2014 na základě konkurzu. Vypracoval obecnou koncepci rozvoje školy, která je rozpracovaná do krátkodobých strukturovaných plánů. Dílčí cíle se ve spolupráci s pedagogickým sborem daří postupně naplňovat v souladu s nastavenými prioritami. Ředitel školy upřednostňuje model týmové práce a vhodně též podporuje iniciativu jednotlivých pedagogických pracovníků. Vzhledem k plánované personální obměně na pozici zástupce ředitele jsou druhým rokem ve vedení školy dva zástupci, kteří si předávají potřebné zkušenosti. Pravidelné pedagogické a provozní porady slouží k operativnímu předávání informací, řešení aktuálních problémů a systematickému plánování pestré nabídky školních akcí vhodně podporujících rozvoj osobnosti žáků. Nastavený kontrolní systém je funkční, dílčí rezervy byly zaznamenány v oblasti kontroly kvality výuky. Dokumentace je vedena v rozsahu požadovaném legislativou. Přehlednost a srozumitelnost školního řádu a školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání je do jisté míry snížena větším množstvím nadbytečných informací, popř. nejednoznačnými formulacemi. Školní vzdělávací program pro školní družinu a vnitřní řád školní družiny byly v průběhu inspekce zpřehledněny a uvedeny do souladu se školskou legislativou. Škola rozšířila využívané moderní administrativní a komunikační systémy o další moduly (elektronické třídní knihy a na druhém stupni základní školy byly zavedeny elektronické žákovské knížky). Nově upravené školní webové stránky školu účelně prezentují a jsou průběžně aktualizovány.

Pedagogický sbor tvoří 27 učitelů včetně ředitele a dvou zástupců, tři asistentky pedagoga (dvě z nich zároveň působí jako vychovatelky ve školní družině) a sedm vychovatelek školní družiny. Všichni pedagogičtí pracovníci splňují předpoklady odborné kvalifikace v souladu s legislativními požadavky. Ke sledování kvality výuky provádí vedení školy pravidelné hospitace, ze zjištění však nejsou vždy vyvozovány patřičné závěry a nejsou přijímána odpovídající opatření ke zlepšení. Rezervy též vykazuje péče o začínající a nové pedagogy. Využívaný systém uvádění těchto pedagogů se omezuje zejména na organizační záležitosti. Problematice výuky není vždy věnována patřičná pozornost, důsledkem jsou pak dílčí nedostatky ve výuce. Další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá podle plánu, který nezohledňuje v potřebné míře potřeby školy. Vzdělávání v oblasti aktivizujících metod a forem výuky a využívání formativního hodnocení žáků neprobíhá v dostatečném rozsahu.

Ve spolupráci se zřizovatelem se škole daří řešit své koncepční záměry v oblasti materiálních podmínek, zabezpečení provozu školy a zlepšování psychohygienických podmínek vzdělávání žáků. Dochází k postupné rekonstrukci a úpravě tříd včetně nového vybavení. V jednotlivých třídách jsou k dispozici interaktivní tabule, příležitostně je využívána sada tabletů. Velmi dobré zázemí má škola na podporu vzdělávání v oblasti pracovních činností. Vybavení školních dílen, moderní cvičná kuchyně a zahrada pro pěstování rostlin dávají žákům prostor poznat a rozvíjet svou manuální zručnost a dovednosti využitelné v dalším praktickém životě. Prostředí školy působí čistě a esteticky, společné prostory jsou vhodně vyzdobeny výtvarnými pracemi žáků a vybaveny nástěnkami informujícími o aktuálním

dění. Na školních chodbách je k dispozici sportovní vybavení, které žáci využívají o přestávkách. Škola nemá vlastní tělocvičnu, ale nedaleký sportovní areál je místem poskytující výborné zázemí pro sportovní činnosti v rámci výuky tělesné výchovy a zájmových aktivit pořádaných školou mimo vyučování. Pro podporu rozvoje čtenářské gramotnosti a realizaci čtenářských dílen má vybavení školní knihovny ještě rezervy. Prostory pro činnost školní družiny jsou funkčně a esteticky zařízené a umožňují naplňování školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání. Dvě samostatné herny jsou nově vybaveny moderním nábytkem. Účastníci mají v těchto prostorech k dispozici pestrou nabídku sportovního a relaxačního vybavení, her, stavebnic, výtvarného materiálu a hraček funkčně uspořádaných pro používání. Další oddělení školní družiny jsou umístěna ve třech kmenových učebnách prvního stupně, které však nabízejí omezenější možnosti pro aktivity zájmového vzdělávání.

Škola vytváří bezpečné prostředí pro zdravý vývoj žáků a věnuje pozornost prevenci rizik. Problematika zdravého životního stylu je zařazena do výuky, správné stravovací návyky žáků podporuje škola též zapojením do projektu Ovoce a zelenina do škol a Mléko do škol.

Financování výdajů školy bylo zajišťováno především dotací ze státního rozpočtu na vzdělávání a příspěvkem od zřizovatele na provoz. Dále bylo financování školy podpořeno prostředky z rozvojových programů MŠMT. Významná je podpora implementace etické výchovy do vzdělávání, úhrada nákladů žákům spojených s návštěvou paměťových institucí (vstupy, cestovné) a podpora výuky plavání. Projekt spolufinancovaný z rozpočtu EU podpořil rozvoj čtenářské gramotnosti, umožnil zřízení pracovního místa školního speciálního pedagoga a doučování žáků ohrožených školním neúspěchem. Příjmovou stránku hospodaření posilují poplatek za pobyt ve školní družině, výnosy z pronájmu a doplňková činnost (stravování cizích strávníků). Finanční prostředky, s nimiž škola ve sledovaných letech hospodařila, umožňují realizaci školních vzdělávacích programů.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Do školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání byly řádně zapracovány aktuální legislativní změny. Disponibilní hodiny na prvním stupni jsou primárně využity pro vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace. Hodiny českého jazyka a literatury byly zařazeny zejména k podpoře rozvoje čtenářské gramotnosti. Zařazení výuky anglického jazyka od 1. ročníku významně přispívá k vytváření pozitivního vztahu a aktivnímu využívání cizího jazyka. Na druhém stupni byly disponibilními hodinami posíleny zejména oblasti Matematika a její aplikace a Člověk a příroda.

Hospitované hodiny vykazovaly rozdílnou úroveň. Zpravidla byly dobře připravené a účelně organizované s efektivním využitím času. Vyučujícím se většinou dařilo vytvářet pozitivní klima podporující proces učení. Na žáky byly obvykle kladeny přiměřené a srozumitelné požadavky. Vzdělávací cíle směřovaly k naplňování výsledků vzdělávání deklarovaných v učebních osnovách školního vzdělávacího programu. Důraz byl kladen především na cíle vědomostní, dovednostní a postojový cílům byl věnován menší prostor. Ve vyučovacích hodinách převažovala tradiční výuka, aktivita byla především na straně učitelů. Frontální výuka (výklad a rozhovor se žáky) byla vhodně podpořena učebními pomůckami a didaktickou technikou. V některých hodinách vyučující využívali efektivní didaktické postupy, při kterých byl žákům vytvořen prostor pro nácvik a rozvoj žádaných dovedností. Samostatná práce byla zařazována zejména při opakování či procvičování učiva. Celkově se však byl vytvářen prostor pro rozvoj klíčových kompetencí a funkčních gramotností žáků

v menší míře. Někteří vyučující motivačně propojovali probírané učivo s reálnými situacemi běžného života. Příležitostně se dařilo podpořit pochopení nové látky využitím mezipředmětových vazeb. Vyučující v hodinách často využívali motivační pochvaly. V některých hodinách byla zaznamenána účelná práce s chybou a vyučující poskytovali žákům zpětnou vazbu využitelnou pro jejich učení. Frontální výuka neumožnila výraznější diferenciaci učiva. Žáci zpravidla plnili stejné typy úkolů, nadaným žákům byly vytvářeny vhodné příležitosti pro jejich další rozvoj pouze v omezené míře. Zapojování žáků s potřebou podpůrných opatření do výuky mělo rozdílnou úroveň. Působení asistentky pedagoga ve výuce mělo na průběh vzdělávání pozitivní vliv. Formativní hodnocení vedoucí k posílení motivace žáků k učení bylo využíváno jen sporadicky. V závěru vyučovacích hodin často chybělo shrnutí a zhodnocení vyučovací hodiny.

Výuku vhodně doplňují četné a rozmanité besedy, exkurze, návštěvy kulturních představení, tematicky zaměřené projekty, aktivity s ekologickým či sportovním zaměřením a mnoho dalších. K podpoře čtenářské gramotnosti jsou do výuky zařazovány čtenářské dílny, žáci též přispívají do školního časopisu. K obohacení života školy významně napomáhá spolupráce s řadou vnějších partnerů. Díky kulturním, vzdělávacím a charitativním aktivitám pořádaným v součinnosti s místními institucemi a zákonnými zástupci se škola aktivně zapojuje do dění ve městě. Posiluje tak v žácích pocit sounáležitosti s regionem a pozitivně ovlivňuje sociální kompetence žáků.

Na cíle stanovené školním vzdělávacím programem pro základní školu navazovalo zájmové vzdělávání ve školní družině a kvalitně doplňovalo vzdělávací aktivity školy. Při hospitovaných činnostech ve školní družině pracovali účastníci samostatně i ve skupinách a se zájmem se zapojovali do společných aktivit. Nabízené aktivity umožňovaly relaxaci žáků, vedly ke smysluplnému využití volného času a k vytváření vzájemných pozitivních vztahů. V rámci činnosti školní družiny byly respektovány speciální vzdělávací potřeby účastníků. Vychovatelé v tomto směru dobře spolupracují s pedagogy základní školy. K rozvoji osobnosti účastníků významně přispívá též aktivní spolupráce s řadou místních organizací a spolků (Domov pro seniory, místní knihovna, myslivecký a rybářský spolek atd.). Bohatá a pestrá činnost školní družiny je vhodně doplněna nejen nabídkou zájmových kroužků (taneční, logopedický a sportovní), ale v době hlavních prázdnin též formou týdenního dětského tábora.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V poradenském systému školy dlouhodobě spolupracují výchovná poradkyně, která absolvovala příslušné specializační studium, a školní metodička prevence bez specializačního studia, ale s dlouholetou praxí. Výchovná poradkyně vede evidenci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a v rámci školy koordinuje činnosti související se zajišťováním jejich vzdělávání. K datu inspekční činnosti bylo evidováno celkem 40 žáků s potřebou podpůrných opatření, z toho u deseti byl zpracován plán pedagogické podpory. Škola iniciuje včasné vyšetření žáků ve školských poradenských zařízeních. V aktuálním školním roce vypracovala v souladu s jejich doporučeními osm individuálních vzdělávacích plánů, pravidelně je prováděno jejich vyhodnocování. Podporu žákům ve výuce poskytují tři asistentky pedagoga. Žáci s příslušným doporučením navštěvují nepovinný předmět zaměřený na reedukaci výukových potíží, výuka v něm je vedena speciální pedagožkou. Škola má zpracovaný plán poradenských služeb ve škole, do kterého v průběhu inspekce zapracovala strategii předcházení školní neúspěšnosti. Také kariérové poradenství je poskytováno odpovídajícím způsobem. Informace o umístění absolventů školy jsou zjišťovány a nadále využívány pro poradenské služby. Minimální preventivní program je

účelným podkladem pro poskytování efektivní prevence, která je zařazována jako součást výuky, a zároveň je v jednotlivých ročnících realizován promyšlený preventivní program reagující na potřeby žáků a školy. Výskyt sociálně patologických jevů je minimální. K dispozici je schránka důvěry, v případě potřeby škola spolupracuje s dalšími odborníky.

Škola průběžně zjišťuje vzdělávací výsledky žáků běžnými způsoby (ústní zkoušení, testy, písemné práce apod.). Hodnocení probíhá v souladu s pravidly pro hodnocení žáků, která jsou přílohou školního řádu. Individuální a skupinové výsledky jsou pravidelně hodnoceny v rámci jednání pedagogické rady. Při hodnocení výsledků vzdělávání převažuje sumarizace nad analytickým hodnocením např. posunu žáků, příčin neúspěchu a návrhy účinných opatření pro zlepšení. Zatím není efektivně využíváno formativní hodnocení, ačkoli je stanoveno ve školním vzdělávacím programu i školním řádu. Škola v rámci vlastního hodnocení zatím nevyužívá hodnocení externí, pouze umožňuje žákům osmých ročníků komerční testování jako přijímací zkoušku nanečisto.

Škole se většinou daří identifikovat slabé a neúspěšné žáky, kterým poskytuje odpovídající podporu. Jedním z nástrojů podpory žáků je doučování v předmětech český jazyk a literatura a matematika. Škola dbá na dodržování kázně a nastavených pravidel, což obvykle přispívá k vytváření vhodného pracovního klimatu. Využívaná výchovná a kázeňská opatření mají většinou žádoucí výchovný dopad, snížené známky z chování v uzavřeném školním roce byly uděleny pouze dvě. Pozitivním jevem je udělování pochval třídního učitele a ředitele školy. Počet zameškaných hodin je na nízké úrovni, neomluvené hodiny se vyskytují jen velmi zřídka, případné kázeňské problémy jsou řešeny bezodkladně jednáním se zákonnými zástupci, s vedením školy za účasti výchovné poradkyně a třídního učitele. Výsledky vzdělávání jsou průběžně prezentovány ve výroční zprávě, na internetu a v prostorách školy (diplomy, poháry aj.). Zdařilé je zveřejňování informací o úspěších školy v místním tisku nebo ve školním časopise.

K rozvoji osobnosti žáků významně přispívá široká podpora jejich účasti na školních aktivitách a školních kolech řady olympiád, rozmanitých předmětových a sportovních soutěžích. Výsledky žáků jsou prezentovány a přiměřeně oceňovány. Škola se aktivně zapojuje do života města, jehož je organickou součástí. Nabídka mimoškolních aktivit pro žáky je široká a rozmanitá.

Závěry

Hodnocení vývoje

- v roce 2014 byl do funkce ustanoven nový ředitel
- zejména na 2. stupni došlo k výraznější obměně pedagogického sboru
- pro zlepšení prezentace školy a zefektivnění komunikace byly upraveny webové stránky školy a zavedeny elektronické žákovské knížky a elektronické třídní knihy
- k podpoře rozvoje osobnosti žáků byla výrazně rozšířena nabídka školních a zájmových aktivit (sportovní, jazykové, environmentální, umělecké ...)
- průběžně je doplňováno a pořizováno nové vybavení, zejména didaktická technika (dataprojektory, tablety atp.)
- byly rozšířeny a nově vybaveny prostory školní družiny, proběhly úpravy školní zahrady
- postupně probíhá celková úprava objektu (rekonstrukce učeben, výměna oken, nová fasáda atd.)

Silné stránky

- bohatá nabídka školních a zájmových aktivit významně přispívá k rozvoji osobnosti žáků

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- pedagogové nevyužívají v dostatečné míře pestřejší metody a formy práce směřující k větší aktivitě žáků, upřednostňují při výuce vědomostní cíle, cílům dovednostním a postojovým není vždy věnována patřičná pozornost
- pedagogové nevyužívají v potřebné míře formativní hodnocení žáků k posílení jejich motivace k učení

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- vytvářet větší prostor pro aktivní učení žáků, jejich iniciativu, samostatnost a rozvoj klíčových kompetencí a funkčních gramotností, ve výuce více využívat diferenciaci
- více využívat formativní hodnocení, zejména vést žáky k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení
- věnovat odpovídající pozornost začínajícím a novým pedagogům, zefektivnit hospitační činnost, při plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků více zohledňovat potřeby školy
- zpřehlednit školní vzdělávací program pro základní vzdělávání a školní řád
- vybavit kmenové učebny využívané pro činnost školní družiny tak, aby lépe vyhovovaly potřebám zájmového vzdělávání

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina ze dne 30. 3. 2005 včetně dodatků a příloh
2. Rozhodnutí o zápisu do školského rejstříku vydané MŠMT Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana dne 27. 11. 2009 s účinností od 1. 9. 2010
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 21. 5. 2018
4. Jmenování ředitele školy dne 14. 5. 2014, č.j. MS/10581/2014/OOSM/HZ
5. Koncepce rozvoje školy ze dne 12. 8. 2017
6. Výroční zpráva o činnosti školy 2016/2017
7. Matrika školy za školní roky 2015/2016 a 2016/2017
8. Školní vzdělávací program Škola – krok k úspěšnému životu ze dne 31. 8. 2016
9. Školní řád Základní škola Soběslav Komenského 20 s účinností od 1. 9. 2017
10. Organizační řád platný od 17. 5. 2016
11. Třídní knihy za školní roky 2016/2017 a 2017/2018
12. Rozvrh hodin na školní rok 2017/2018
13. Zápisy z jednání pedagogické rady za školní roky 2016/2017 a 2017/2018
14. Zápisy z jednání předmětových komisí
15. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků 2017/2018
16. Hospitační záznamy vedení školy za školní roky 2016/2017 a 2017/2018
17. Rozhodnutí ve správním řízení
18. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování

19. Školní vzdělávací program školní družiny platný od 22. 5. 2018
20. Vnitřní řád školní družiny platný od 22. 5. 2018
21. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o dosažené odborné kvalifikaci)
22. Dokumentace týkající se oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví včetně knihy úrazů vedené od 1. 9. 2004
23. Ekonomická dokumentace školy
24. Dokumentace týkající se školního stravování

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Jana Kotyzová, školní inspektorka

Ing. Jana Kotyzová v. r.

Mgr. Bc. Jana Cipínová, školní inspektorka

Mgr. Bc. Jana Cipínová v. r.

Ing. Jana Fišerová, školní inspektorka

Ing. Jana Fišerová v. r.

Mgr. Regina Mihulová, školní inspektorka

Mgr. Regina Mihulová v. r.

Bc. Vladimír Štipl, kontrolní pracovník

Bc. Vladimír Štipl v. r.

V Českých Budějovicích 20. 6. 2018

Datum a podpis ředitele školy / školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jan Holas, ředitel školy

Mgr. Jan Holas v. r.

V Soběslavi 27. 6. 2018